

1

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a
(
) ügyvéd által képviselt **Lombard Lízing Zrt.** (6722 Szeged,
Somogyi Béla utca 19.) felperesnek – a Madari Ügyvédi Iroda (1027 Budapest, Frankel Leó utca 5.
magas földszint 2., ügyvintető ügyvéd: dr. Madari Tibor) által képviselt
) alperes ellen kölcsön megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi
Bíróság előtt **16.P.21.812/2018.** számon folyó perben a 2019. március 12. napján 33. sorszámon
hozott ítélettel szemben a felperes részéről 34. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán
meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a másodfokú bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 191.394,- (egyszázkilencvenegyezer-háromszázkilencvennégy) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül a
forgalmi rendszámú, OPEL gyártmányú személyjármű törzskönyvét az alperes részére
adja ki. Megkereste a Belügyminisztérium Közlekedési Igazgatási és Nyilvántartási Főosztály
Közlekedési Nyilvántartó Osztályát, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően a
forgalmi rendszámú, OPEL gyártmányú gépjármű esetében a felperes javára bejegyzett opciós jogot
a Közúti Közlekedési Járműnyilvántartásból törölje, aminek tűrésére kötelezte a felperest. Ezt
meghaladóan a viszontkeresetet elutasította a bíróság, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül
fizessen meg az alperesnek 422.987,- Ft perköltséget.

Ítélet elleni fellebbezésében a felperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként,
hogy a másodfokú bíróság a felperes keresetének adjon helyt, és marasztalja az alperest és a
viszontkeresetét utasítja el, továbbá perköltség viselésére kötelezésére is kötelezze. Másodlagosan
az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására
utasítását kérte.

Az elsőfokú bíróságnak az ügyleti kamat százalékos mértéke meghatározottsága hiánya körében tett megállapításaival kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a kamatfizetéssel járó pénzügyi kötelekben a kamatot nem csak százalékos formában, hanem összegszerűen is meg lehet határozni. A perbeli szerződés tartalmazza az összes törlesztőrészletből eredő fizetési kötelezettséget, a saját részt, a folyósított kölcsönt, a törlesztőrészleteket, illetve azok számát és esedékességét. A kamat mértéke jelen esetben nem más, mint az összes fizetési kötelezettség a kölcsön összegével csökkentve. A szerződéskötéskor hatályos Hpt. 212. § egyidejűleg előírta a THM feltüntetését is a szerződésben, ami az adós által a kölcsönért fizetendő terhelés, ami tartalmazza a kamatot, a folyósítási jutalékot és minden egyéb költséget. A felperes a THM meghatározását a 41/1997. (III.5.) Kormányrendeletben foglaltak alapján tette meg, a kamat a THM-ben százalékos formában, valamint összegszerűen is egyértelműen meghatározásra került, a HIT/2006.05.31. üzletszabályzat pedig teljes körűen rögzíti a kamatszámítási módot a IV/4. pontjában. Amennyiben a szerződés nem tartalmazná a kamatot, akkor a felperesnek csupán a tőke összeget kellett volna visszafizetnie a futamidő végéig a kölcsönszerződés alapján, így megállapítható, hogy a felek akarata kiterjedt az ügyleti kamatra vonatkozóan is. Ezen okfejtésével kapcsolatban a Szegedi Törvényszék ügyleti kamat vonatkozásában tett megállapítására hivatkozott, amely szerint a bírói gyakorlat értelmében a kötelelem nemcsak akkor tekinthető meghatározottnak, ha azt pontosan, összegszerűen, vagy százalékos formában adják meg, hanem akkor is, ha annak számítási módját meghatározták a felek. A szerződésben lévő adatok alapján tehát az ügyleti kamat éves, százalékos mértéke aggálytalanul meghatározható a tőke-kamat megbontás elvégzésével, a szerződésben tételesen meghatározott ügyleti kamat mértékéből az ügyleti kamat százalékos értéke ugyanis kifejezhető. Így álláspontja szerint a Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a kamat a perbeli szerződésben egyértelműen meghatározásra került. Mindezek miatt a szerződés érvénytelensége tehát nem állapítható meg. Hivatkozott az 1/2016. Polgári Jogegységi Határozat1., 2., és 3. pontjára és idézte abban a körben is, hogy a DH1. és DH2. törvény rendelkezései orvosolták a folyósított kölcsön, illetve meghatározott törlesztőrészletek összegében jelentkező tisztességtelen külön nemű árfolyamokat és a tisztességtelen egyoldalú kamat-, költség-, és díjemelést lehetővé tevő általános szerződési feltételeket. Álláspontja szerint a kamat százalékos feltüntetésének hiánya súlytalaná vált a devizahiteles jogszabályok alapján, másrészt az irányadó bírói gyakorlat – melynek körében a BDT 2015.3300. számú eseti döntésre utalt – szerint az üzletszabályzatban foglalt képlettel az alperes eleget tett a kamat megjelölésére vonatkozó kötelezettségének. Csatolta a Kúria mint felülvizsgálati bíróság részítéletét, amely rögzíti, hogy a kamat százalékos mértékének hiánya nem okozza a szerződés érvénytelenségét, és az ügyleti kamat mértékét a törvényi elszámolás alapján elfogadva, a szerződés érvényessé nyilvánítása megállapítható. A részleges érvénytelenség kiküszöbölése érdekében tehát kérte, hogy a bíróság a részletes törvényi elszámolásban rögzített induló kamat százalékos mértékét – 8,38 % - állapítsa meg.

Megalapozatlannak tekintette az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, hogy az árfolyamkockázat alperesre terhelése tisztességtelen. Ebben a körben arra hivatkozott, hogy a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése értelmében a szerződés részévé vált az üzletszabályzat, mint általános szerződési feltétel, mert ezt az alperes kifejezetten elfogadta. A szerződés, az ahhoz kapcsolódó ÜSZ rendelkezéseiből gondos átolvasás és megfelelő értelmezés mellett egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés árfolyamkockázattal jár. A szerződés és az üzletszabályzat egyértelműen megfogalmazza, hogy az árfolyamkockázatot alperesnek kell viselnie és a szerződéses rendelkezésekből az is világos, hogy az árfolyamkockázatnak nincs maximuma, korlátja. Álláspontja szerint amennyiben azonban nem elégséges ebben a körben a tájékoztatás, akkor sem a szerződés érvénytelensége a jogkövetkezmény, ez egy felügyeleti szankció lehet esetleg, de nem a Ptk. szerinti semmisség.

Arra hivatkozott ugyanakkor, hogy az üzletszabályzat I/4., I/7., I/15., I/16., I/17., I/18., I/19., I/20., I/21., I/22., I/24., I/25., és a I/32. valamint a V/6. számú pontok tartalmából, azok együttes értelmezésével egyértelmű kellett, hogy legyen az alperes számára, hogy az árfolyamváltozásból

eredő kockázat fennáll és annak kedvezőtlen irányú változása terheit kizárólag ő köteles viselni. Az üzletszabályzat ugyanakkor a kölcsönbe vevő fizetési kötelezettségre vonatkozó fejezetében tartalmazza azt a figyelemfelhívást, hogy a deviza alapú szerződés esetén a kölcsönbe vevő köteles viselni a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az pedig a szerződéses rendelkezésekből egyértelműen kiderült, hogy deviza alapú szerződésről van szó. Az üzletszabályzat V.6. pontjában foglaltak alapján az adós kifejezetten vállalta a mértékadó devizanem, azaz a svájci frank és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az üzletszabályzat egyes pontjai értelmezése során pedig egyértelmű lehetett számára az, hogy az árfolyam változásából eredő kockázat fennáll és a kedvezőtlen irányú változás kockázata őt terheli. Rögzítésre került a mértékadó devizanem fogalma (I.17.), a mértékadó árfolyam (I.24.), az árfolyamváltozás kiszámításának képlete (I.25.b.) és alkalmazásának feltételei is. Az árfolyamváltozás II. fogalmát és kiszámításának a módját az üzletszabályzat ez utóbb említett pontja tartalmazza. Az abban szereplő mértékadó árfolyamra vonatkozó I/24. pontban írtakat is figyelembe véve a fogyasztó fizetési kötelezettségének a deviza alapú kölcsön lényegéből fakadó változását fejezi ki, nevezetesen, ha a kölcsön nyilvántartási devizanemének forinthez viszonyított árfolyama változik, ez maga után vonja a fogyasztó fizetési kötelezettségének változását is. Idézte az üzletszabályzat V/6. pontját és e pont alapján leszögezte, hogy az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára felismerhető volt az, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, így a vizsgált kikötés tisztességtelenségét, valamint a szerződés ez alapján felmerülő érvénytelenségét nem lehet megállapítani. Utalt arra, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás körében arra nem terjed ki a felperes tájékoztatási kötelezettsége, hogy milyen mértékben emelkedhet a törlesztőrészlet. Említette a C-51/17. számú EUB ítéletet, mellyel kapcsolatban a Kúria Konzultatív Testülete által 2018. október 11. napján közreadott sajtóközlemény szerint ez megerősítette a Kúria addigi gyakorlatát és az ebben a körben adott eddigi iránymutatások irányadóak továbbra is. Álláspontja szerint tehát erre az ítéletre való alperesi hivatkozás a jelen per eldöntése szempontjából nem releváns.

A viszontkereset vonatkozásában hozott elsőfokú döntést is alaptalannak ítélte hivatkozva arra, hogy a felperes az opciós joga alapján 5 éven belül gyakorolta e jogát 2013. május 6. napján, így az adásvételi szerződés közte és az alperes között létrejött, és ennek alapján az alperes köteles lett volna birtokba adni a gépkocsit a felmondásban megjelölt módon. Mindezekre tekintettel a törzskönyv kiadására vonatkozóan teljes mértékben megalapozatlan az alperesi álláspont.

Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltség viselésére kötelezését kérte.

Az ügyleti kamattal kapcsolatos felperesi fellebbezési érvelésre előadta, hogy a szerződés nem vitásan nem tartalmazza a kamat mérték éves, százalékban meghatározott értékét, márpedig ehhez a hiányossághoz a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja a semmisség jogkövetkezményét fűzi, így a felperesnek az ezzel kapcsolatos azon érvelése, hogy a kamatot nemcsak százalékos formában, hanem összegszerűen is meg lehet határozni contra legem.

Az a felperesi állítás sem igaz, hogy a kamat az összes törlesztőrészlet és a tőkeösszeg különbözete, mert a részletes elszámolásból kitűnik, hogy felperes nemcsak ügyleti kamatot, hanem szerződéskezelési díjat is felszámított a törlesztőrészletekben. Egyébként a Kúria Gfv.VII.30.150/2016/10. számú döntésében leszögezte, hogy az ügyleti kamat az üzletszabályzatban meghatározott mértékadó kamatláb mértékével nem azonos és azt is megfogalmazza az ítélet, hogy a THM feltüntetése nem mentesít a kamat éves, százalékban meghatározott értéke feltüntetésének jogszabályban előírt kötelezettsége alól. Utalt arra is, hogy a felperes által idézett 1/2016. PJE rendelkezéseinek nincs semmi köze a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenséghez.

Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás elmaradása körében tévesnek ítélte azt a felperesi hivatkozást, hogy az árfolyamkockázatot a felperesre terhelő szerződési kikötés hiánya miatt a szerződés nem lehet érvénytelen, mert a Hpt. 203. § (6), (7) bekezdései nem fűzik az érvénytelenség jogkövetkezményét ehhez. Hangsúlyozta, hogy a felperes is hivatkozott a 2/2014. PJE határozatra, így annak 1. pontja sem kerülhetett el a figyelmét, amely leszögezi, hogy a szerződésnek az árfolyamra vonatkozó rendelkezése ebben a körben kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen. Ezzel szemben hangsúlyozta, hogy a kockázatfeltárás elmaradása miatt a deviza alapú elszámolásra és a kockázat alperesre telepítésére vonatkozó szerződési rendelkezések tisztességtelenek, mert nem világosak, nem érthetőek és ezek nélkül a szerződés nem teljesíthető. Ebben a körben az Egri Törvényszék, a Győri Ítéltábla és a Budapest Környéki Törvényszék ítéleteire hivatkozott, melyekből idézett is, és amelyeket csatolt. Eme határozatokban a bíróságok megállapították, hogy nem megfelelő a szerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatása, az nem felel meg sem a 2/2014. PJE határozatban foglaltaknak, sem a C-186/16., sem a C-51/17. számú EUB ítéletekben foglalt követelményeknek, és emiatt az tisztességtelen a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint, és ilyen módon semmis.

Hivatkozott a Kúria Devizahiteles ügyeket vizsgáló Konzultációs Testülete 2019. április 10-i megállapításaira, és ebből idézett, továbbá idézte a közlemény alapjául szolgáló Emlékeztető 3., 4., 7., 8. és 9. pontját is. Leszögezte, hogy az ebben foglalt kritériumoknak a felperesi kockázatfeltárás nyilvánvalóan nem felelt meg, így ebben a körben megalapozott az elsőfokú ítéleti megállapítás abban a körben, hogy a felperes a devizahitelezésben rejlő lényeges kockázatokot nem tárta fel, nem adott olyan tájékoztatást az alperes részére, hogy képes legyen a döntése gazdasági következményeit is értékelni. Kifejtette, hogy a felperesi kockázatvállalás akkor volna megfelelő, és ez esetben a felperes maga is meg tudta volna jelölni azt, hogy a szerződés mely pontja tartalmazza mindezeket, ha kiderülne belőle, hogy az alperesi kockázatvállalásnak nincs felső határa (2/2014. III.9. bekezdés), hogy a vállalt kockázat a fogyasztó számára gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat (C-186/16. 50. pont), kitűnne, hogy mik a devizaelszámolású kölcsön fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményei (C-186/16. 50. pont), hogy mi annak a mechanizmusnak a működése, amelynek alapján a fogyasztó értékelhető szempontok alapján fel tudja mérni a konstrukció reá háruló következményeit (C-186/16. 45. pont), kiderülnének azok a körülmények, amelyekről a szerződéskötés időpontjában a pénzügyintézetnek tudomása lehetett (C-186/16. 3. kérdésre adott válasz), hogy az árfolyamkockázat gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat (C-51/17. 75.), az átváltási árfolyam lehetséges változásairól és a felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokról adott tájékoztatás (C-51/17. 76.), a fogyasztónak tényleges lehetőséget biztosított arra, hogy a szerződés összes feltételét megismerje (C-51/17. 76.), és ami alapján az alperes értékelni tudta a konstrukció gazdasági következményei (C-51/17. 77.).

A viszontkereset körében arra hivatkozott, hogy az opciós szerződés megkötésére kizárólag a kölcsönszerződésre tekintettel került sor, így ha az érvénytelen, akkor az opciós szerződés is osztható annak jogi sorsát és így a törzskönyv birtokban tartására a felperesnek nincs joga. E körben a BH 2017.95., BH2017.63., BH2018.77., BH2017.13. számú jogesetekre hivatkozott.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak kifejtett indokaival is maradéktalanul egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet helyben hagyta az 1952. évi III. törvény a Polgári Perrendtartásról (Pp.) 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése – helyes indokai – alapján.

A fellebbezésben foglaltak alapján az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság:

Az a fellebbezési hivatkozás, hogy a perbeli szerződés érvénytelenségét nem eredményezi az üzleti kamat százalékos mértékének hiánya nem alapos, ahogyan ezt az elsőfokú bíróság is helytállóan állapította meg. A fellebbezésben tett azon hivatkozás, hogy a kötelmekben a kamat nem csak százalékos formában, hanem összegszerűen is meghatározható általában helytálló megállapítás lehet, a perbeli fogyasztói kölcsönszerződés esetén azonban nem, hiszen ez esetben az 1996. évi CXII. törvény a Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosban kifejezett értékét. A perbeli kölcsönszerződésben a kamat éves százalékos értéke nincs meghatározva, tehát a mondott törvényhely szerint ez a szerződés semmisségét eredményezi, mégpedig mint lényeges szerződési kikötés a teljes szerződés érvénytelenségét eredményezi. Ebben a körben a Kúria egy felülvizsgálati a határozatára hivatkozott a felperes, amelyet csatolt is, amely azt az álláspontját volna hivatott alátámasztani, hogy a Kúria is rögzítette, hogy a kamat százalékos értékének hiánya nem okozza a szerződés érvénytelenségét. Ez a fellebbezési megállapítás merőben ellentétes a Kúria hivatkozott döntése indokolásának 16. pontjával, hiszen ott a Kúria maga is leszögezi, hogy „a felek közötti kölcsönszerződés megkötésekor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja értelmében semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amely nem tartalmazza a kamat éves, százalékosban kifejezett értékét. Az alperes maga sem vitatta, hogy a perbeli kölcsönszerződés e követelménynek nem felel meg, a kamat százalékos mértékét a szerződésben nem tüntették fel. A perben eljáró másodfokú bíróság helyesen állapította meg ezért, hogy a szerződés érvénytelen”.

Az az okfejtés, hogy a DH törvények folytán súlytalanná vált az üzleti kamat éves százalékos értékének meghatározásának hiánya nem helytálló, mert az érvénytelenséget a szerződés megkötésének időpontjára vetítetten kell vizsgálni.

A fellebbezésben hivatkozott BDT - melyben az Ítélet tábla megállapította, hogy az üzletszabályzatban szereplő képlet a pénzügyi intézet eleget tett a kamat megjelölésére vonatkozó kötelezettségének – jelen esetre nem alkalmazható, mert a tényállás lényegi eltérést mutat abban, hogy az Ítélet tábla előtt folyó per alapjául szolgáló szerződés nem fogyasztási szerződés volt. Ott az adós mezőgazdasági őstermelő volt, aki gazdasági tevékenységéhez haszongépjármű vásárlására vett fel kölcsönt. Erre az esetre tehát nem vonatkozott a Hpt 213. § (1) bekezdés c) pontja, szemben a jelen per alapját képező fogyasztási, lakossági kölcsönszerződéssel.

Az a fellebbezési hivatkozás, hogy kérték a bíróságot, hogy 8,38 %-kal állapítsa meg az induló üzleti kamat mértékét és ezzel a részleges érvénytelenséget küszöbölje ki a másodfokú bíróság szintén az elsőfokú bíróság azon helytálló érvelésére utal vissza, hogy a keresete jogcímét a felperes nem változtatta meg, még kifejezett bírói felhívás ellenére sem, eshetőlegesen sem, így kereseti kérelem hiányában az érvénytelenség jogkövetkezményének kiküszöbölésére nem kerülhetett sor. Ebben a körben arra is rámutat a másodfokú bíróság, hogy éppen a felperes fellebbezéséhez csatolt kúriai döntésből kitűnően a Kúria által is megállapított érvénytelenséget látta kiküszöbölhetőnek a szerződés érvényessé nyilvánításával, ugyanakkor a határozat 5. 6., pontjából kitűnően ebben az esetben a felperesnek a módosított keresete a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása és a szerződés hatályossá nyilvánítása volt. Ennek megfelelően dönthetett úgy a Kúria, hogy az érvénytelen szerződést érvényessé nyilvánította oly módon, hogy megállapította ítéletében a kamat éves százalékosban kifejezett értékét.

Az árfolyamkockázati tájékoztatással kapcsolatos fellebbezési hivatkozásokból az a hivatkozás,

6

hogy ha ez a tájékoztatás nem elégséges a kockázat feltárására, akkor sem a szerződés érvénytelensége ennek a jogkövetkezménye, hanem egy felügyeleti szankció, arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy annyiban helytálló ez a hivatkozás, hogy a kockázatteltáró nyilatkozat hiánya nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét, mert ehhez valóban sem a Ptk., sem a Hpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét, ugyanakkor a jogkövetkezménye mégsem felügyeleti szankció kizárólag, mert a 2/2014. PJE határozat szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli a Ptk. 209. § (5) bekezdése szerint a főszolgáltatás körébe tartozó kikötés, amely csak akkor vizsgálható és állapítható meg az érvénytelensége, ha az az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezései tisztességtelenek, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen. Tehát nem a kockázatteltáró nyilatkozat hiánya, hanem a megfelelő tájékoztatás, vagy annak elmaradása eredményez tisztességtelenséget és ennek okán a szerződés részleges, vagy teljes érvénytelenségét. Az EUB C-51/17. számú döntésével lényegében a hivatkozott PJE határozattal és az azon alapuló joggyakorlattal lényegileg egyező kritériumokat fogalmazott meg a fogyasztóknak nyújtandó tájékoztatás értékeléséhez. A perbeli szerződés esetében valóban - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította – csak az írásban adott tájékoztatás megfelelősége volt vizsgálható, hiszen a tárgyalásokat nem maga az alperes bonyolította. A Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-ei üléséről kiadott emlékeztető szerint az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen, és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére (3. pont). A 4. pont szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján. A 8. pont szerint a tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhethet. A 9. pont szerint a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nem csak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

A felperes által a fellebbezésben hivatkozott üzletszabályzatban szereplő pontok fogalom magyarázatok és a I.25. b) pontban meghatározott kamatváltozás II. fejezi ki a deviza alapú kölcsönzés lényegéből fakadó változást, azonban ennek a bonyolultsága megtévesztő jellegű, így a tájékoztatásnak ez a formája nem felel meg a világosság és érthetőség követelményének. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás csak a szerződés különböző rendelkezéseiből, ezek együttes értelmezése alapján következtethető, így ez ebből az okból sem minősül megfelelő tájékoztatásnak, nem felel meg az EUB fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott döntéseiben megfogalmazott szempontoknak és a Kúria jogegységi határozatainak sem. Ez azt eredményezi, hogy a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján a támadott kikötés tisztességtelen, ebből következően ezeknek az érvénytelenségét eredményezi. Mivel az árfolyamkockázat viselése a felperes ellenszolgáltatásának mértékét alapvetően befolyásolja, ezért az erre vonatkozó kikötések tisztességtelensége miatt a szerződés teljes érvénytelensége állapítható

meg. Az érvénytelen kölcsönszerződés alapján kölcsön jogcímén előterjesztett keresetnek ily módon nincs jogalapja.

A viszontkereset körében szintén helytálló döntést hozott az elsőfokú bíróság tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen, így az annak biztosítékaul kötött opciós szerződés is érvénytelen, így nem hivatkozhat alappal arra a felperes, hogy az opciós jogát gyakorolva a gépkocsi tulajdonjogát megszerezte különös tekintettel arra is, hogy több év óta azt nem vette birtokba, hiszen ezt annak ellenére megtehetette volna, hogy az alperes a gépkocsit önmaga nem adta a felperes birtokába. Mindezek eredményeként a gépjármű törzskönyvét sem jogosult magánál tartani.

A felperes mind a kereset, mind a viszontkereset vonatkozásában elvesztes lett, ezért köteles megfizetni az alperesnek a kereseti és a viszontkereseti pertárgyérték – 7.655.741,- Ft – alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján számított 191.394,- Ft ügyvédi munkadíjat mint másodfokú perköltséget a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2019. október 2.

dr. Szecskóné dr. Kiss Adrienn s.k., dr. Oros Ágnes Katalin s.k., dr. Schöner Nóra Enikő s.k.,
a tanács elnöke előadó bíró bíró